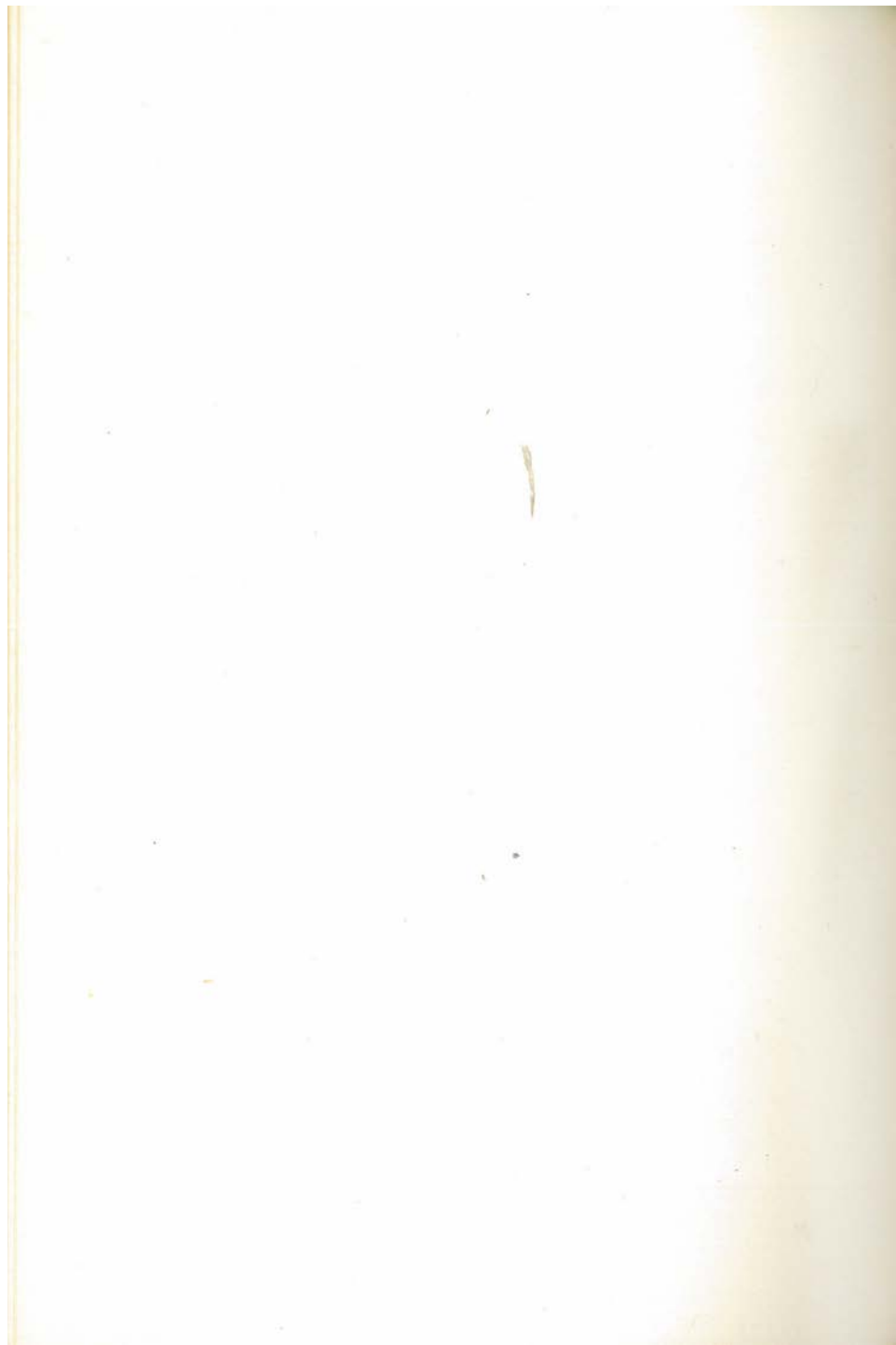

PŘEKLADY

ZE SLOVINŠTINY
(spolu s Vojtěchem Měrkou)
A Z NĚMČINY

HOŠÍK A KVĚT

KVĚT:

Hošíčku dobrý,
prosím tě, nech mě,
nebež mne s sebou
z mateřské země!

5 Kytička vonná
uvadne záhy,
kořínek uschne,
nemá-li vláhy.

HOŠÍK:

10 Jemně tě vsadím
na půdu jinou,
zahrabu záhon
drobounkou hlinou.

KVĚT:

V rodné mé zemi,
hošíčku, nech mě!

15 Motýli krásní
létají ke mně.
Létají ke mně
maličké včely,
východ když zlatem
20 pokryt je celý!
Copak bych řekl
sestrám a bratřím?
*Neber mě zemi,
do které patří!*

STANÍČKOVA SMRT

V světnici tiché smutná noční zář
plá kolem Boží Rodičky,
v kolébce pestré bledá dětská tvář
a měsíc v oknech světničky.

5 Kdos na okénko jemně zaťukal:
»Staničku, nespíš, — vid' že ne?«
Překrásný anděl vchází do jizby,
má ruce na hrud' zkrížené.

Sedl ke kolébce, vlídně zašeptal:
10 »Já, dítě mé, dnes přišel pro tebe.
A máš-li, Staničku, mě trochu rád,
že šel bys se mnou do nebe?

Bratříčky anděly bys uviděl,
nevinných dětí milý kruh,
15 jak milovala by tě Boží Mát,
jak rád by měl tě dobrý Bůh.

Peruti zlaté měl bys u ramen
a létat bys směl jak lehký pták,
a kdybys chtěl, tak bys směl skákati
20 z oblaků bílých do oblak . . .

Staničku můj, nuž, tedy pověz mi:
Rád do nebe bys se mnou šel?«
»Ach, šel bych,«
Staniček vzdychl a anděl pak
25 vzal v náruč jej a odletěl.

Letěli k nebi; tam již andělé
očekávali Stanička . . .
Však na zemi zas hořce plakala
Staničkova dobrá matička;
30 však matičce se ve snách ukázal,
peruti na ramenou měl
jak každý andělíček růžový
a s úsměvem jí pověděl:

»Ach, neplač o mne, moje matičko,
35 a nenaříkej, ale věz,
že já jsem anděl — ty pak brzičko
též za mnou přijdeš do nebes.«

KOHOUT A SLEPIČKA

Již je tady krásné jitro,
krásné jitro, bílý den,
kohout, aby ohlásil to,
z kurníku již skočil ven.

5 Slepíčka však spatřila jej,
naše tlustá slepička,
která přes dvůr kolébá se
jako malá lodička.

Takto k němu promluvila:
10 »Kohoutku, slyš mě, slyš!
Časně je. Teď bílé jitro
ještě hlásit nemusíš!«

Kohoutek jí odpověděl:
»Pletichy své všechny zmař!
15 Co by řekli moji známí,
co by řekl hospodář!

Co by řekly cizí slípky,
copak kohout sousední,
kdybych jitro neoznámil,
20 sotvaže se rozední!«

Dál prosila líná slípka,
ale marně — marně jen.
Kohoutek již ven vyskočil,
oznámil hned bílý den.

TONÍČKŮV SEN

Toníček snil dnešní noci,
že je zlatou rybičkou,
hladkou, štíhlou jako proutek,
kropenatou, maličkou.

5 Že si pluje v bílé vodě
— ach, to není vodní tok,
to přec bílé, sladké mlíčko,
smáčí líc mu, hrud' i bok.

Toníček náš s velkou chutí
10 hned se pustí do něho.
Na dně najde bílou kůru,
co je z cukru samého.

Mlaská si a pochutnává,
kouše tam a kouše sem,
15 sladké rty si oblizuje
zmlsaným svým jazykem.

Již však jitřní rosa padá,
skřivan v dáli ševlí,
20 Toníček se vzbudí doma
na své měkké posteli.

OSEL A KOHOUT

Kohoutek stojí na plotku
a pěje hlasně, krásně tak,
že dvůr ho chválí celičký,
kuřátka, kury, slepičky:
5 kokokokodák, kokodák!

Když zaslechl to oslíček,
svou hlavu rychle vzhůru zved.
Ach, kdybych já tak kokrhal,
že slepičky bych přivolal,
10 sám kohout závistí by zbled.

A co vám oslík nezrobil?
Kokrhá — tak vše přehluší,
že na dvoře se kdekdo lek.
Hned rány dvě mu pacholek
15 dal přes hřbet, dvě pak za uši.

SULTÁN A PSÍČEK

Vychloubá se psíček před Sultánem.
Vychloubá se v noci, — toto říká:
»Sultáne, což nevíš, já že pánem
povýšen byl na prvního psíka?
5 Na nohách já zadních umím státi
jako voják, nesehnutý k zemi,

skáči, milo až se podívati.
Proto já jsem první mezi všemi.«
Mnohým ještě psíček vychloubá se,
10 Sultán neumí nic takového.
Vtom však něco šustne. Zas a zase.
Ve tmě svítí oči vlka zlého,
který tiše připlížil se k stáji,
doufaje, že dnes se dobře nají.
15 Ó — teď psíček nechal všech svých řečí,
k dveřím utíká a kvílí,
aby pustili ho do bezpečí,
— nestydí se umělec ten čilý.
Zato Sultán, — ten je trochu jiný.
20 Tesáky své pod krk vlku vrazí.
Na věky mu přejdou laskominy,
nikdy se už k stáji nepřiplazí.
Hola, psíčku, — byl jsi dneska také
jako voják, nesehnutý k zemi?
25 Dnes to — pravda — bylo prajinaké,
psíčku první mezi psíčky všemi!

DĚKUJI TI ZA TVÁ SLOVA SLADKÁ...

Děkuji ti za tvá slova sladká,
děkuji ti, dívkenko má milá!
Slova tvoje byla velmi sladká,
ale lež tvá přec jen trpká byla.

- 5 Díky za pohledy, jejichž záře
ve tvých očkách sladkých luzně plála.
Pobožně jsi dívala se vždycky,
ale moderně jsi naříkala.

- Děkuji ti za dopisy bílé,
10 díky za inkoust. Tvé každé psaní
ukazuje, je-li, jaké bylo
nebo nebylo to naše milování.

- Děkuji ti tedy za pohledy, psaní,
za slova, jež kdys jsi ke mně řekla! ...
15 Myslel jsem, že andílek jsi z nebe,
ale ty jsi zatím čertík z pekla.

ŠTĚSTÍ VRÁTILAS MI...

Štěstí vrátilas mi, když jsi na mě
pohleděla zraky zjasněnými,
když jsi podala mi bílou ruku,
všechno, milá, — všechno řekla jsi mi.

- 5 Zapěji ti teď jak drobný ptáček,
který náhle okovy své ztratil,
do svých krajů svobodných a krásných
k druhům svým a ke družkám se vrátil.

ŽE RŮŽÍ MOU JSI...

Že růží mou jsi, řekl jsem ti již.
A ty? — Ach, cítíš soustrast na chvíli
s chudšasem, který jest ti nemilý.
Či ne? — Však růží mou být nemusíš!

- 5 Pleť bílou tolik nectím; nejsem týž
jak Samsoni, co u své Dalily
čest mužskou s dlouhým vlasem ztratili.
Ó ne, má milá, mužem jsem, jak víš!

- 10 Svou lásku dlouho v hrudi své jsem kryl,
však o lásku jsem nikdy neprosil,
tím méně ještě o milkování.

Má hlava slabošsky se nesklání.
Já mlčím. Není slzy na líci,
byť puklo i mé srdce lkající.

Ach, ta noc, tak sladká, snivá!
Taková noc byla tenkrát,
Romeo když roztožený
pod oknem stál Juliiným.

5 V tiché noci bílou cestou
tři se tiše procházíme;
zdá se mi, že cítím v tvářích
žhavou vůni jejích retů.

Přítel můj se blíž k ní kloní,
10 aby uzřel oči sladké,
ruku její měkce tiskne,
zamilovaně jí šeptá:

»Milovaná duše moje,
hleď, jak dole tiché vlny
15 v záři měsíce se lesknou.
Luna sama na dně svítí.

Cožpak není stejně krásná
jako na vysokém nebi?
Tak též na dně srdce mého
20 obraz tvůj se jasně třpytí.«

Přitiskla se blíže k němu
beze slova . . . V mém však srdci
prudce něco zakvílilo.
Promluvil jsem ještě já k ní:

25 »Hleď, jak tamto v světých vlnách
lákově se luna svítí
jako panna nedočkavá
na snoubence čekající.

Pohleď jen, jak v tichých vlnách
30 sladce by se usínalo!
Tam by srdce zapomnělo
na vše, co kdy pocítilo.«

Postrášeně na mne vzhlédne,
všichni tři pak umlkneme;
35 luna sní tam na nebesích,
tiše sní i pod vlnami.

Ó, tenkrát já jsem postavil
Heleně krásný hrad.
Krásnější ani slunce mé
nezřelo nikde stát.

5 Až v nebe sloupy z mramoru
se tyčí kolkolem
a zlatá střecha nahoře
bleskotá plápoem.

10 A když se někdy rozhlížím
s balkonu v onen kraj,
až kam mne oči donesou,
jen zemský vidím ráj.

15 Tam hosté procházejí se
v doubravách zelených,
až do hradu se donáší
veselý jejich smích.

20 A s nimi ona. — Štěstí nach,
hle, — ve tváře jí vlét!
Sním, zapomenut v besídce,
já — osamělý děd.

A na mé cestě usýchá
i růže uvadlá,
jež v těchto místech, dávno kdys
jí z rukou vypadla.

Tam odtud, kde spí jasné slunce,
kde lotosů zříš bílou něhu,
hoj, přijde ke mně čarodějník
až od Ganga zelených břehů.

5 S bohatstvím mořským přijde ke mně
i s drahokamy překrásnými
a brzy divukrásné hrady
z mramoru, zlata vystaví mi.

Já za život jej sobě koupím.
10 Co já tu chci i moje žití?
Však potom přec jen na okamžik
mě, čaroději, nech zde býti!

»Hleď, Heleno, ty zlaté hrady,
jak démantovým planou žárem!
15 Jen pohleď, — toť můj celý život,
ježž naposled ti kladu darem.

Proč tvoje tvář již není bledá?
Proč v pohledu mém není stínu?
Hleď, — na východě luna svítí,
20 nezvratně dnešní noci zhynu.

Jen tuto noc mě žhavě miluj,
jen tuto noc mě líbej, milá,
by na tvých rozžhavených retech
nebesa ke mně sestoupila ...«

25 A v dvoraně zas jásoť smíchu
se v roztoužený valčík noří,
radostí chvěje se jí tělo
a v očích jejích láska hoří.

Venku podzimní noc kvílí,
není hvězd ni lunny jasné,
srdce mé je zarmoucené
bez štěstí a bez útěchy.
5 Vystup, duchu, z lesklé číše,
rozjasni mou smutnou duši!

Heleno, bych zapomněl tě,
připíjím tu na tvé zdraví.
Bez slunce den nikdy není,
10 zde pak hoří jasné hvězdy
zářivěji než kde jinde.
Bez tebe též, Heleno má,
není pro mne dne ni slunce.
Budiž zdráva, drahá dívko,
15 nemusíš mne milovati. —

Pověz, zda ti mohou růže
rozkvétati beze slunce?
Pověz jen, jak bez naděje
mohlo by mé srdce žíti?
20 Bych se s tebou nesetkal již,
abych na tě zapomenul,
připíjím tu na tvé zdraví!

Ale ruka moje klesá.
Pověz, zda ti mohou růže
25 rozkvétati beze slunce?
Pověz jen, jak bez naděje
mohlo by mé srdce žíti?

Tisíc hvězd plá na nebesích
a od hor vane zefír zticha.
Neznámou touhou vlhký soumrak
ke mně dýchá.

5 Svět pod nebem tak tiše dřímá
a na nebi se měsíc třpytí.
V ten večer třeba tisíc roků
chtěl bych sníti.

10 Jak překrásně se bledý měsíc
odráží v tvé tak jasné tváři,
jak sladká, tajuplná báje
hled tvůj září.

15 Večerní ráj byl u nás tenkrát,
tys u mne byla v jasné kráse ...
Jak vroucně tehdy moje duše
zachvěla se ...

20 Co přišlo k nám kdys dávno, dávno,
to již nás nenavštíví.
Jest podzim — vzteklé mraky žene
vítr divý.

Jdu sám a od všech zapomenut ...
kam doletět teď zrak můj stačí!
Heleno! — Běda ... nezná mne již —
mimo kráčí.

5 Z dnů mladosti mé trpké a smutné,
v níž plno jest bídy a bolesti rmutné,
plá čistých tvých očí tajemná moc.
Z nich záře se line do žití mého,
v střed odvěké smrti krok Nesmrtelného,
jas nezhasitelný ve věčnou noc.

Mlád ještě a sláb, přec na svoje rámě
kříž bolů jsem vzal, který čekal tu na mě,
a do noci dlouho toužně jsem zřel.

10 Já k východu obrácen hleděl jsem zmámen,
ach ano, vždyť odtamtud přichází plamen —
již jsem tě čekal, touhou se chvěl!

I duše má celá bouřně se chvěla
a vesele krokům tvým v ústřety spěla.

15 Tys přišla a s tebou Bůh přišel sám;
tu poznal jsem náhle: v mladém mém žití
že paprsek boží teď pláne a svítí
i v trní mé cesty, kterou jít mám.

Tys odešla — sbohem! — zář tvá však plála
i touha tvá svatá, již kdys jsi mi dala,
plá ve mně teď v den i ponurou noc,
dál hoří v mé bídě i v bolesti rmutné
a z mladosti mé trpké a smutné
plá čistých tvých očí tajemná moc.

Oj, milenko má, z dávných dnů,
z polozapomenutých dnů,
tak sladká, plná jasných krás
dnes v noci kol mých oken šlas.

5 A jako za dřívějších dnů
toužebně zrak svůj za ní pnu, —
jak bych ji objal ze všech sil,
jak bych ji prudce políbil.

10 Zrosený za ní hledí zrak
a u srdce mi těžko tak —
Již kolik o mně neví let?
A mně přec nelze zapomnět . . .

5 Plula luna na oblačném nebi,
pod ní klidně městské domky spaly.
Sami šli jsme cestou v onu chvíli,
o své lásce spolu hovořili,
v náruči se těsném objímali.

10 Kde mé mládí? Kde teď děvče moje?
Mrazný plášt' mé teskné kraje škrtí.
Bílý sníh mi skřípe pod nohama,
dávno nevěrná mi milenka má,
v srdci mém pak — obraz chladné smrti.

5 Já pochoval jsem svoji lásku
i touhy své a ideály,
by k srdci mému znavenému
již nikdy cesty nepoznaly.
Když snívá noc a roztoužená
se rozprostírá širou zemí,
tu z hrobu vstává moje láska
i s kouzelnými nadějemi.

10 Tu všechny písně dozpívané
z temného hrobu povstávají.
A v půlnoc jako plaché stíny
si nad mou hlavou tiše hrají!

Tu milující bílá ruka
objímá tvář mou unavenou.
15 Tam venku září snivé hvězdy
a pod okny se vlny ženou.

Tam v mořských vln změt, tam v mořských
vln změt

dva čluny se řítí teď;
a zsinalé mraky oblohou jdou
a hněvivě černé vlny se rvou,
5 člun o člun zavadil jen.

Pak první dal širým mořem se v let,
zda prchl, boží ví hled;
a druhý, ten nenašel domova již,
jej ve vlnách zdrtila vichoru tíž
10 a zbytky moři jsou v plen.

Já cítil dávno již to ve své duši
a hle — dnes předtucha se vyplnila —
K rozchodu zvedla se tvá ruka bílá.
Já cítil dávno již to ve své duši.
5 Ač slza oka mého nezrosila,

co vytrpěl jsem, nikdo nevytuší.
Já cítil dávno již to ve své duši
a hle — dnes předtucha se vyplnila.

10 Vysoká zůstala mezi námi stěna,
noc z jedné strany, z druhé slunce svítí,
teď Tobě roste nejkrásnější kvítí.
Vysoká zůstala mezi námi stěna
a pozdě bude, až se k zemi zřítí,
byť tvář tvá byla bledá, zaslzená . . .
15 Vysoká zůstala mezi námi stěna —
noc z jedné strany, z druhé slunce svítí.

Na cestě jsme potkali se.
Hle, jak její líce planou!
Do země se zahleděla,
já zas obrátil se stranou.

5 Cestou svou jen rychle, rychle,
dále kráčeť, moje milá!
Poupata již zase pučí,
zem se májem rozhýřila.

Jako ta Diana z chladného mramoru —
tak též tvé líce jsou bledé a studené.
Ale jen pohleď tam k západu rudému —
umírá slunce tam, noc již se rozklene

5 nad hvozdy, které tak zasněně zpívají.
Luna se daleko nad horou zachvěje.
Pohled, jak zlehka a bázlivě stoupají
půlnoční stíny tam do tmavé aleje.

Oživne socha ta z mramoru chladného.
10 Musí se také i srdce tvé zachvěti.
Matně se usměješ, rty tvé se otevrou,
padneš pak, milenko, — v žhavé mé objetí.

Proč stále ukrýváš
plachou svou tvářičku,
proč stále pohled svůj
ode mne točíš?

5 Bylo tak, milenko!
Tiše teď ve hrobě
tvoje i moje spí
veselá mladost.

Báje tam vysnívá
10 o vůni fialek,
nad ní se vznášejí
paprsky luny . . .

Tvář, prosím, odkryj jen!
Zastřeme okénko,
15 nechci, bys slyšela
slavičí písně —

20 Nechci, bys viděla
ubohé lilie,
plaše se chvějící
půlnočním větrem.

Tam po cestě pán krásnou paní
vesele vozí na saních.
Stříbrné zvonky sladce zvoní
jak milenky mé šťastný smích.

5 Tak zasněnou mou duši vzbudil
stříbrných zvonků jasný hlas,
že do daleka zabloudila,
tam v onu milou vísku zas . . .

10 Odbočím v teploučký sklep vinný
z té hladké, sněžné závěje.
Tam krásná číšnice mi víno
tak divně sladké naleje.

»Ach, miláčku můj, — dlouho tomu,
co byl jsi u nás naposled . . .«
15 »To není divné, moje milá,
vždyť venku mráz a kluzký led —

Tak divoce ti venku mrzne,
že od kamen jsem nechtěl vstát;
však nemysli, že srdce proto
20 už nezná láskou plápolat.

Teď ať si sněží, vítr fičí,
ať černá noc si přijde sem —
my na všechno teď zapomenem,
když horoucně se obejmem!«

- 25 V studený večer tiše sněží,
jen z dálky zvuky zazvučí
a překrásnou tu moji milou
teď jiný svírá v náručí.

Sám zašel jsem k večeru v sad
a ke hvězdám upřel svůj zrak,
má písnička dává se v let
a nese se daleko tak.

- 5 Ta, která tam v cizině jest,
teď vyhlíží z okna a sní,
jí zrosil se zářící zrak,
neb písně mé nesou se k ní.

Čekal jsem tě
v soumraku pozdním.
Se mnou také čekaly
kalichy květů.

- 5 Slyšeti je tu,
jako tiše by plakaly

ze vzdálených světů
ztlumené hlasy strun.

Stíny jemné
10 tiše se skryly,
opony temné
ruce tvé bílé
rozhalily.
Jak jsme si tiskli
15 polibky ve žhavé líce,
tichoucká slova si šepotající!
Vysoko modravým polem
kmitavě plane
20 zástup hvězd stříbrných
a kolem
zazněly písňe zamilované.

Čarovná noc se otevřela,
do ní zvony
vítězně pěly.
25 Jak jejich hlasy
se rozpustile chvěly!
A hvězdy trásly se s nimi,
když přicházely
blíže a blíže
30 kroky šumícími ...

Anno, Aničko, milenko má, —
to je naše duše!
Mává perutěmi nesmírnými
a letí zpěvy večerními
35 po nebi nekonečném.
Všecka ta noc, plná čarovných tuch,

to naše je láska, to náš Bůh,
to naše duše, Aničko!

40 Vyšel luny srpek bílý.
Struny snily
arii měkkou
z Margarety.

Aničko, skloň svou šij ke mně níž,
dovol, ať zlíbám bujný tvůj vlas!
Naposled, — potom odejdu již!
5 Aničko, — zvedni sladkou svou tvář,
nakloň svou hlavu na rámě mé,
abych tvůj úsměv naposled zhléd.

Noc jest již v sadě.
Sní platanů řad;
zřím černé větve se kolébat,
10 z daleka zastřené hlasy
slyším se ptát.
V chladící rose, v zrosených listech
chvěje se sad.

Není ti zima, — Aničko?
15 Ruce tvé tolik chladné jsou,
přitul se ke mně, Aničko!
Nad námi již se rozpíná jitro
tiché a milující;
tak jako měkká, třesoucí ruka
20 po tváři hladí tajemný dech
zasněných růží.

Přítul se ke mně, Aničko má!
Zašuměl sad.
Východem den již blíží se zbledlý,
25 růžové prsty, chvějící se,
bělostný závoj pozvolna zvedly.

Pozdě je, Aničko! Sbohem!
Odejdu. Neohlížej se za mnou,
u oken nestůj, kol nichž vlak jede,
30 nedávej ruky na čelo bledé,
nevolej zrakem zroseným na mne!
Krůpěje hořké jsou, po okraj skoro
kalich můj již jest hořkostí pln.

Sbohem, má Aničko! Zasvitl den,
35 zrosené zlato lehlo na platany,
sny, jako mlhy lehké,
pláněmi jsou rozehnány.
Bůh s tebou, Aničko, Bůh, jasné slunce,
Bůh s tebou, jasný, zářivý den!
40 Vlak letí do noci širokým lánem,
lán ten jest stříbrně orosen.

Zašumělo moře zelenavé
teplým dechem od italských břehů,
soumrak padal, na obzoru dálném
černý koráb neslyšně se plavil.

5 Ve zrosených vlasích zaleskl se
západ naposledy bledou září,

náramky se ve stříbrném lesku
na běloučkých rukou tiše chvěly.

10 Nebe večerní se vzhůru vzpjalo,
s ním se vzpjala také duše moje . . .
Unavené oči rukama si skryji,
dolů sejdu lehounkými kroky —

15 dolů do věčnosti nekonečné,
tam si lehnu na mech zelenavý,
dlouhé, krásné sny tam budu sníti,
nad mou hlavou zašumí jen moře.

5 Neházej na mou cestu vonných růží,
jest tmavá, strašná tak, že žel, ó žel,
by rázem zvadly mladé květné krásky
a úsměv tvůj by ve chlad hrdé masky
uprostřed oněch nocí zkameněl.

10 Aničko, dávno krásné moje snění
se rozpadalo ve hlínu a prach.
Proháno vše, co bylo mezi námi,
já pod roucho, jež plálo drahokamy,
jsem skrýval duše své jen bledý strach.

15 Smrt přede mnou jde neslyšnými kroky,
dá rubáše mi řízu tajemnou,
paprsek zhasíná a vadnou květy . . .
nic nestěžuj si, odvrát' svoje rety,
má milenko, — vždyť smrt jde přede mnou.

Já zablátil jsem lásku tvoji čistou
a poskvřnil jsem nevinnou tvou duši,
přísahy moje byly lež a výsměch
a všechna ona sladce vábná slova.

5 Tvé polibky mi ještě na rtech žhavých
planuly, ale já již snil jsem o ní
a zřel jsem její zarosené oči,
jež ukrývá tvář bílá, mramorová.

Ach, Aničko, ty vše jsi vytušila
10 a tvoje rty se jenom mlčky chvěly,
když v tvář mně hleděla jsi teskným zrakem,
jenž místo smíchu pouze úzkost chová.

Nevěř mi, drahá, rád že tě nemám,
pláči kvůli tobě,
v samotě této, v žalosti těžké
volám tě k sobě.

5 Ponurá noc se nade mnou stměla,
rozpjala ruce zchřadlého těla,
duši mé křídla servala skvělá.

Přijď jen ke mně,
otevři vězení, která mě skryla,
10 šij mou necht' obejme ruka tvá bílá,
útěchu dej mi — Aničko!

Do mé tiché jizby noc se krade,
na stole mém paprsek již zmírání,
v jiskrách posledních se plamen chvěje;
v znavené mé srdce noc již vchází.

5 Na stěnách též tiše vyvstávají
bledolící, zešeřelé stíny,
smutné oči dívají se na mě,
mrtvé ruce ke mně vztahují se.

10 Vyprahlé jsou bledé moje tváře,
vyprázdňena číše mé též duše;
promrhal jsem veškeré své jmění,
do dna vyprázdnil jsem svoji duši —

15 octl jsem se zcela na mizině.
Na stole mém paprsek již zmírání,
smutné oči dívají se na mě,
mrtvé ruce ke mně vztahují se.

Hle, zloději, baroni, bankéři
tu na vozích zlatých jedou
kol kaštanů zjasněných večerem
a žebráků řadou bledou.

5 Ach, znám ony tváře a znám ten zrak,
tak mstivý a mžikající.
Zloději, znamení vyryté
ti nesmaže nikdo z lící!

10 Teď do glacé rukavic prsty své
tak zlodějsky dlouhé skryli.
Že kradli vše, prznili, — dobře vím,
i všechno že povraždili.

15 Co učinil za to jim dobrý Bůh?
On poklady jen je hostí,
dal každému štěstí, velkou čest
a zář svaté velebnosti.

20 Tak jezdí tu ulicí zloději.
Však bídno mi mezi nimi.
Jdu unaven, hladov a nemocen
vpřed kročeji zmámenými.

Ó, co jsem ti učinil, Bože můj!
Což věřil jsem někdy tobě?
Jen jeden mi ukaž zákon svůj,
ježž nebyl bych zlomil v zlobě.

25 Já zabíjel, kradl a chlípně žil.
Viz — kolik mne milovalo!
Já ve všech těch duších povraždil,
co čistě v nich, vroucně plálo.

30 I duši svou úplně nevinnou
jsem zavraždil v kalné špíně.
Ach, předlouhý účet, Bože můj,
ti ve svatém leží klíně.

35 Teď přicházím k tobě: Chci odměnu!
Chci také to, co má druhý.
Teď na dveře klepu: Chci odměnu
a zaplať mi svoje dluhy!

Těžkým snem spí tiché město;
temno, mrtvo jest.
Nad hlavou jen nebe plane
v světlé záři hvězd.

5 Stříbrně a tiše chví se
vlahý, hvězdný svit,
jak bys slzy v bledých lících
zřel se zatřpytit.

10 Daleko, tam za horami
vzplála v okně zář,
nad světlem má krásná milá
naklonila tvář.

15 Bílé ruce spočívají
na psaníčku mém;
čte a čte... tak roztouženě
s teskným úsměvem.

»Milý můj tam v cizím světě
tak jest samotén.
Opuštěn a bez útěchy
20 pro mne pláče jen.

Kéž bych mohla nešťastná já
v dáli k němu jít,
kéž bych mohla jeho líce
prudce políbit...«

25 Hlavu v její bílé ruce
sklonil tichý žal;
v modrém oku jasný plamen
čistých slzí vzplál...

30 »Je ti něco, drahý hochu,
stesk máš na lících?
Sotva z kavárny jsme vyšli,
zasmušen jsi, tich.«

Odpust' — na mém srdci leží
jakás divná tíž ...
35 však to přejde, duše moje, —
hleď, jsme doma již ...

Ach, neodcházej, neodcházej,
můj drahý milý, odtud již!
Tu pusto jest a těžko, dusno;
mě tolik leká noční tiš.

5 Jen zůstaň tu a sedni ke mně
a ochraňuj mě v klínu svém,
vášnivým objetím mě sevři
a zlíbej prudce žhavým rtem ...

10 Dnes hrozná noc ... Když venku v městě
jest ticho, pusto, mrtvo tak,
vždy pužena jsouc divným strachem
si ve svých dlaních skryji zrak.

15 Tu nade mnou zas hvězdy svítí
a plno jasu po kraji,
překrásně vyzvánějí zvony
a chlapani ve vsi zpívají.

Jest všude slunce, všude písně
a všude velkonoční čas,
nevinně září dětské oči,
20 v mých mladých lících plane jas.

Ó, bojím se té záře krásné
a zvedám se a hledím v noc.
Tam ze tmy mrtvá tvář se tyčí,
jak prosila by o pomoc.

25 V té zoufalé a bledé tváři
zrak v žhavých slzách zahoří,
uvadlé retы roztouženě
a láskyplně hovoří.

»Ó dítě, milé dítě moje,
30 proč takový máš z matky strach?
Vždyť ty jsi v hrob mě zakopala,
tys vyssála mi z lící nach...«

Ach, neodcházej, neodcházej,
můj drahý milý, odtud již!
35 Tu pusto jest a těžko, dusno;
mě tolik leká noční tiš.

Dech palčivý a rozpálený leží po obzore,
vysoko v nebi rozžhaveném slunce hoří,
zem celá potápí se v démantové moře
a unavena v polospánku leží.
5 Strom zpráchnivělý v dáli tiše sténá
a jako holé, zkostnatělé ruce

se vztahuje a vzpíná náruč jeho rozvětvená.
Vzduch těžký, suchý, prudce v oči pálí,
omamné vůně na hrud' napadaly
10 z rozpadlých, rudých růží.

Tot' její chrám — já klečím na kolenou.
Zářivým tělem záchvěvy se ženou,
průhledná mlha po údech jest rozlita,
jíž křišťálově slunce prosvítá
15 a na rámě, jež plno nahé krásy,
se těžce valí dlouhé, černé vlasy
a její oko dychtivě a vlhce
se leskne jako nabroušený nůž.

Až do srdce a na dno duše žhavé
20 zrak její bodá bodce plápolavé.
Mé tělo zachvívá se ve vášnivé muce
a k objetí se zvedají mé čekající ruce...
Hle, v prachu před tebou tu klečím zpilý
a vzývám tě a miluji, já rab tvůj zotročilý,
25 ó Venuše, ó Venuše!

Venku pod mlhavým nebem
podzimní noc tiše snila,
ale my dva, ruku v ruce,
seděli jsme za soumraku.

5 »Nelíbej mne, moje drahá,
neříkej, že miluješ mě, —
svou jen věrolomnou vášní
zničila jsi duši moji.

Ze smyslných tvých jen retů,
10 z náruče tvé nenasytné
stále v zrůžovělé dáli
zírám své děvče opuštěné.

Temnota je všude kolem,
v srdci mém jest temno, pusto,
15 zhanobené svoje tváře
ukrýt chtěl bych za pokání.«

Kučeravé vlasy padly
na pobledlé její čelo,
na oči pak ze slz stěkaný
20 závoj uleh unaveně.

»Nelíbej mne již, můj drahý,
neříkej, že miluješ mě,
svou jen věrolomnou vášní
zahubil jsi duši moji.

25 Temnota je všude kolem,
v srdci mém je temno, pusto,
slyším-li svou matku plakat,
muže svého proklínat mne.«

Já o tobě večery dlouhé jsem snil
a čekal jsem tehdy, kdy nebylo tě.
Ach, neslyšela jsi, jak volával jsem, —
až dnes, moje milá, — nadešel čas...

5 Hle, veškeré růže mé orosené
už za noci uvadly, zapadly v prach
a slunce, tak veliké, nejkrásnější,
se nikdy a nikdy sem nevrátí již.

Zde není už zvuku ni nejtišších strun,
10 ni bledého paprsku vzdálených hvězd —
ty přede mnou stojíš, já cítím tvůj zrak,
ach, nakloň se ke mně a obejmi mne!

Chci položit čelo své unavené
v tvou chladivou, laskavou, milenou dlaň —
15 ach, nakloň se ke mně, ty vytoužená
noci, jež klidniš mě naposledy!

ŠPANĚLSKÁ ROMANCE

Nenudíš-li, Aničko, se,
podej mi sem mandolinu,
romanci chci zazpívat ti,
romanci z těch dávných časů,

5 z oněch krásných, bájných krajů,
kde se na balkonech vzdušných
černooké, bledé donny
o lásce snům oddávají.

Celé nebe topilo se
10 v záři lunny, na stromoví,
na šeptavé, temné listí
snášely se diamanty.

V aleji tam v jedné řadě
stály převysoké kmeny,
15 černé jako jesuité
pod zeleným baldachýnem;

podél cesty tiché růže
stály, rosu čekajíce,
tiše, tiše otvíraly
20 kalichy své nedotknuté!...

Don Juan a donna Anna
chodili tam semo tamo,
v srdci měli těžkou bolest,
na lících svých vřelé slzy.

25 »Duše moje, hled', již vstává
tichá záře na východě,
z chladných nebes dýchá jitro,
poslední mi štěstí dává.

Ještě jedenkrát mě polib!...
30 Noc a smrt už čekají mě,
kamkoli má noha vstoupí,
zarosená tráva zvadne...«

Milující kolem krku
ruku svou mu položila,
35 v sadě kdesi smutný slavík
náhle zaplakal a vzdychnul.

»Zůstaň ještě malou chvíli,
drahý můj, vždyť co je pro mě,
co je pro mě tento život,
40 nemá-li tvých políbení?

Za záclonou stát až budu,
za tebou se z okna dívat,
zbledne — běda — zlatá zoře
trpkým bolem mého srdce...»

45 Slunce vstalo na východě,
okamžitě zachvělo se
v smíchu zarosené listí,
rozesmály se i růže

u aleje; oním smíchem,
50 nekonečnou veselostí,
roztřásl se jesuité
pod zeleným baldachýnem.

Do očí si pohlíželi,
do svých očí zaslzených,
55 posléz též se rozesmáli
don Juan a donna Anna...

Zora vstala na východě —
Aničko, — nuž, dej mi ruku,
utři tvář svou zarosenou,
60 též se smějme jako oni.

PODZIMNÍ SLUNCE

Slunce, slunce, proč tak prudce žhne
paprsek tvůj zlatý pod nebesy?
Unavené pole, unavené lesy
necítí již ruky milené.

- 5 Kdo teď v lásce nad nimi se schýlí,
poslední jim vezme krev i síly,
aby smrt je skryla v ruce své.

Slunce, slunce zlatým plápoem
září stále dále, nedbá na nic,
10 jako požár z rozdmýchaných hranic
ještě prudčeji plane nad polem.

Šílenec jak v lásce bezohledné
ženu líbá, která k smrti bledne,
stále chtivěj žádostivým rtem.

A přece kraj i ve své kráse bédné
teď srdci mému pouze rámeček zlatí,
jen rámeček pro tvůj obraz, milá máti,
jenž ve mně žije za noci i ve dne.

- 5 Však stále, stále hoří ještě výše
má láska k zubožené oné zemi,
vzpomínku na tebe když odejme mi
myšlenka jiná, — jest drahým mi
i kámen naší chyše...

POUTNÍKOVA NOČNÍ PÍSEŇ

Nad horami všemi
jest klid.
A pod větvemi
nezříš jít
5 ni šepot dum.
V les zapadly ptačí již hlasy.
Též brzo asi
oddáš se snům.

ZIMNÍ PÍSEŇ

Jen počkej ještě chvíli,
poupátko, skryté v les.

Sníh všude leží bílý
a brzo ještě dnes.

5 Jdu těsně kolem tebe
a místo tvoje znám,

až přijde jaro z nebe,
tu najdu si tě sám.

NA JAŘE

K nám přišla již a zvolala
z hor do údolí Vesna :
»Byť hluboce jste dřímala,
děťátka, vzhůru ze sna!«

5 Hned klíčí semen tisíce,
jež vzrůstají a sílí
a lámou, sebe přímíce,
žaláře, jež je kryly.

Pak na kolébkách zahnědlých
10 vyrostly jemné listy
a připnuly se na větvích
a přitulily místy.

Tu vyskočila sněženka
z postýlky jako střela.
15 Již lekala se dívenka,
že všechno zaspát měla.

A najednou se rozevrou
všech spáčů rakve skvoucí
a ve slunci se baví hrou
20 zas komáři a brouci.

Pak vzbudily se fialky,
jež bydlí v hloubi trávy,
a prvosenky, sasanky
hned po nich zvedly hlavy.

25 Mé srdce zabušilo vráz
ve tklivém, teskném bolu
a ze zrosených kanul řas
proud hořkých slzí dolů.

30 A na ty milé, pod rovem
co sní, jsem vzpomněl tiše:
ty, ač vstát Vesna káže všem,
z jich nemůž vzbudit říše.

HŘBITOV BEZEJMENNÝCH

V hloubi stínů, břehů blíže
ponuře se tyčí kříže
hřbitova.
Neznámo, kdo tiše sní tu,
5 jsou tu kříže v šerém skrytu
bez slova.
Klid tu smutný, tajuplný,
Dunaj tiší svoje vlny
zpěněné.
10 Položeni ve hrob sirý
spí, jež vynesly kdes víry
zčeřené.
Zoufalství kdys v hrůzném plese
vehnalo je všechny v děse
15 v stříbro pěn.
Tak i tu řad křížů lysý,
tak jak těch, jež nesli kdysi
beze jmen.